

Conducerea preventivă și ecologică

Școala de Șoferi Timișoara

Profesor de legislație rutieră și instructor auto autorizat: **Viorel Bleotu**

Web: www.scoaladesoferitimisoara.ro

Autor: **Viorel Bleotu**

Profesor de legislație rutieră și instructor auto autorizat Timișoara

Web: **www.scoaladesoferitimisoara.ro**

Email: **viorel.bleotu@gmail.com**

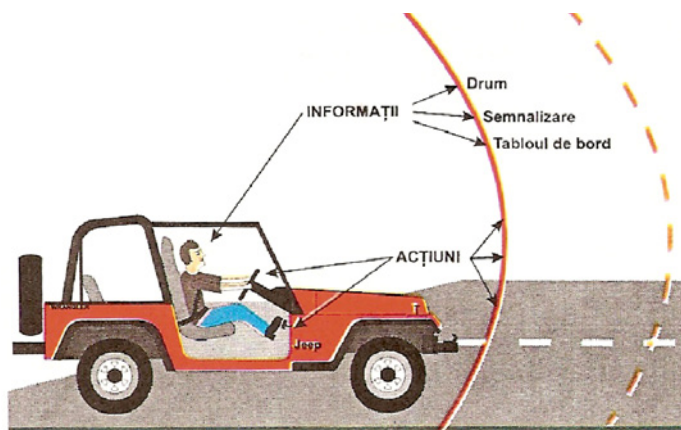
Sistemul circulației rutiere

Sistemul, în general, este un ansamblu ordonat de elemente caracterizat prin interacțiuni și interconexiune, capabil să realizeze sub acțiunea a diverși stimuli, obiective cu anumite performanțe.

Sistemul circulației rutiere este compus din următoarele elemente:

- uman (omul în calitate de conducător auto),
- tehnic (vehiculul);
- rutier (drumul).

Elementele ce compun sistemul circulației rutiere reprezintă componenta statică, constructivă a acestuia.

Obiectivele sistemului ca rațiune, suport motivațional și finalitate sunt efectuarea de transporturi de mărfuri și persoane, precum și servicii în deplină siguranță, fără evenimente rutiere.

Relațiile care alcătuiesc componenta dinamică, funcțională a sistemului sunt de interdependență și sunt reglementate prin acte normative.

Prevederile legale trebuie să urmărească, în primul rând performanța sistemului, reducerea numărului de evenimente rutiere, deci în primul rând reducerea numărului de persoane decedate și a celor rănite grav.

Sistemul funcționează într-un mediu dinamic: ploi, lapoviță, ninsoare, ceață, vânturi puternice, temperaturi ridicate sau coborâte - de care este influențat și pe care îl influențează.

Conducătorul sistemului circulației rutiere este omul care trebuie să fie conștient de rolul său și de complexitatea interacțiunii între participanți la trafic.

Activitatea fizică și mentală a conducătorului auto, determinată de interacțiunea sa cu elementele sistemului circulației rutiere, inclusiv interdependența acestuia cu mediul cuprinde următoarele etape:

- informarea;
- evaluarea;
- prevederea;
- decizia;
- execuția;

Cele cinci componente ale activității fizice și mentale ale conducătorului auto au rolul de a organiza activitatea psihică a conducătorului auto, astfel încât propriile sale procese psihice devin obiecte de cunoaștere și analiză.

Pentru a sesiza elementele importante care ar putea determina o schimbare în comportamentul conducătorului auto este necesar ca acesta să fie învățat ce informații trebuie să caute în trafic și unde să

le găsească.

Pentru a identifica elementele importante se impune ca șoferul să dispună de un volum de cunoștințe teoretice și practice care să-i permită identificarea rapidă a obiectelor și fenomenelor și înțelegerea raporturilor lor cauzale. Existența acestui volum de cunoștințe face posibilă anticiparea (prevederea) desfășurării evenimentelor.

Decizia rapidă și corectă presupune existența unui registru de soluții (bandă din memorie) corespunzătoare diferitelor tipuri de soluții caracteristice circulației rutiere, la care conducătorul apelează sub presiunea imperioasă a timpului. Decizia este eficientă în măsura în care conducătorul reușește să selecteze dintr-o mulțime de soluții pe cea adecvată împrejurării în care se află.

Evenimentele rutiere sunt generate și de conducătorii auto care cunosc foarte bine regulile de circulație și stăpânesc tehnica conducerii automobilului, ceea ce înseamnă că acestea nu sunt suficiente.

Aceasta înseamnă că pregătirea conducătorului auto trebuie să cuprindă și alte cunoștințe, priceperi, deprinderi, atitudini. Deci, se poate vorbi de formarea unui stil sau maniere de conducere a autovehiculului – conducerea preventivă.

La noi în țară a fost abordat acest subiect, în cărți de specialitate, dar s-a preferat noțiunea de “conduită preventivă” -care se referă la comportamentul tuturor participanților la trafic, în această noțiune fiind inclusă și conducerea preventivă, comportamentul conducătorilor de autovehicule.

Conducerea preventivă

Conducerea preventivă (conduita preventivă) – reprezintă comportamentul conducătorului auto caracterizat prin următoarele trăsături esențiale:

- anticiparea situațiilor ce pot devenii periculoase (anticiparea greșelilor participanților la trafic), ceea ce presupune cunoașterea și recunoașterea particularităților celorlalți participanți în mod aprofundat temeinic;
- evitarea accidentelor pe cale de a se produce sau evitarea angajării în accidente care s-au produs;
- alegerea celei mai bune variante pentru a ieși cu minimum de consecințe dintr-un accident ce nu a putut fi evitat sau corectarea unei decizii greșite care să diminueze consecințele unui accident;
- adaptarea modului de deplasare la condițiile de drum, trafic, condiții meteo nefavorabile.

În concluzie, prin conduită preventivă se înțelege comportamentul rutier care asigură prevenirea accidentelor, prin anticiparea și evitarea acțiunilor incorecte ale partenerilor de drum, precum și adaptarea vitezei de deplasare la condițiile meteo-rutiere specifice.

Conduita preventivă asigură siguranța și fluenta deplasării pe drumurile publice.

Elementele conducerii preventive:

Cunoștințe teoretice și practice

Acest element presupune cunoașterea prevederilor actelor normative, care reglementează circulația pe

drumurile publice, a normelor conduitei preventive și dobândirea cunoștințelor și capacităților legate de conducerea autovehiculului.

Cunoașterea reglementărilor privind circulația pe drumurile publice trebuie să reprezinte o obligație morală, izvorâtă din conștientizarea necesității respectării acestora întocmai. Acest aspect pune în evidență faptul că nu teama de a fi sancționat trebuie să dicteze atitudinea în trafic.

Este necesar ca toți conducătorii auto să își îmbogățească periodic cunoștințele referitoare la prevederile legale și chiar să rezolve chestionare în domeniu pentru a se asigura de cunoașterea problematicii.

Cunoașterea normelor de conduită preventivă presupune însușirea acestora și repetarea la nevoie, vizionarea sau audierea emisiunilor cu o astfel de tematică sau participarea la diverse acțiuni în domeniu.

Perfecționarea tehnicilor de conducere are loc mai ales atunci când o persoană conduce zilnic și are pauze cât mai mici în conducere. Unele studii pun în evidență faptul că un conducător auto trebuie să parcurgă circa o sută de mii de kilometri, într-un număr mic de ani, în condiții diverse de drum, timp, anotimp, în localități și în afara acestora, pentru a dobândi o experiență corespunzătoare în conducerea autovehiculului.

În condiții de circulație variate și în timp foarte scurt, un conducător auto care a rulat numai câteva zeci de mii de kilometri, poate totuși dobândi certe aptitudini în conducerea autovehiculului.

Este totuși necesar să se țină cont de următoarele recomandări:

- conducătorii auto de ocazie (de weekend) să manifeste prudență și să-și planifice judicios călătoriile pentru că lipsa de experiență nu le permite să parcurgă distanțe mari în timp scurt și în condiții de siguranță;
- când există întreruperi mari în conducerea autovehiculului este necesar ca reluarea activității de conducere să se facă numai după un număr de ore de conducere pentru recăpătarea deprinderilor, într-o școală autorizată, pe drumuri puțin circulat, pe distanțe scurte la început;
- dacă un conducător auto constată că nu are aptitudini pentru a circula în siguranță, iar șofatul nu-i face plăcere, fiind dominat de emoții și teamă, poate renunța la a mai conduce, constituind un pericol pentru traficul rutier.

Baza conduitei preventive o reprezintă cunoașterea normelor de circulație și a regulilor de conducere a autovehiculelor, precum și capacitatea de a fi politicoși și disciplinați în trafic.

Vigilența

- reprezintă capacitatea conducătorului auto de a observa atent și susținut, de a supraveghea continuu ceea ce se întâmplă în jurul său atunci când conduce autovehiculul, pentru a putea preveni un accident.

Conducătorul auto trebuie să aibă atenția sporită și permanentă la tot ce se află și se petrece pe drum, la modul de funcționare a propriului vehicul, precum și la celelalte elemente de circumstanță, care pot fi întâlnite în traficul rutier. Atenția sporită nu trebuie să se manifeste ca o stare de încordare, de teamă de a nu greși, deoarece astfel se accentuează starea de oboseală sau stres. El trebuie să fie relaxat, dar nu excesiv detașat de ceea ce se întâmplă în jur, întrucât astfel scade atenția.

Însușirile atenției:

- **Volumul** - constă în capacitatea conducătorului auto de a selecta simultan mai multe informații. Studii statistice arată că în sfera de atenție pot fi cuprinse, în același timp, 3-4 obiecte. Această calitate ne

permite, exemplu, să supraveghem concomitent aparatura de bord, prezența altor vehicule și să observăm semnalizarea rutieră.

- **Stabilitatea** - constă în capacitatea de a menține atenția asupra unor obiecte mobile sau imobile sau asupra unor activități, chiar în condițiile existenței factorilor perturbatori. Studiile arată că atenția poate fi stabilă până la 2 secunde când privim obiecte fixe și că poate persista un timp îndelungat când privim obiecte mobile.
- **Concentrarea** - constă în delimitarea dominantei atenției asupra unei anumite activități, în condițiile în care acționează simultan și alți factori perturbatori. Cu cât aceștia vor fi mai numeroși, cu atât mai mari vor fi și eforturile necesare pentru concentrarea atenției. Astfel, dacă pasagerii vehiculului discută zgomotos, vorbesc la telefonul mobil, fumează sau mănâncă, conducătorul auto va face eforturi deosebite pentru a-și fixa atenția la conducere.
- **Distributivitatea** – permite efectuarea în același timp a mai multor activități executate în mod automat, dintre care una de bază, iar altele complementare. Astfel, în timp ce conducem, activitatea de conducere este de bază, în timp ce acționarea comenzilor autovehiculului reprezintă acțiuni colaterale, complementare. Dacă în loc să ne concentrăm asupra conducerii autovehiculului, ne preocupăm în mod deosebit schimbarea casetei în radiocasetofon, se creează prezumția unui accident.
- **Mobilitatea** – (flexibilitatea atenției) - reprezintă capacitatea conducătorului auto de a urmări alternativ, cu vioiciune, degajare, naturalețe, diverse acțiuni independente ce se derulează concomitent. De exemplu, un conducător auto care schimbă direcția de mers într-o intersecție nedirijată, trebuie să urmărească fluxurile de circulație, traiectoria de urmat, prioritățile concentrându-se succesiv, în funcție de necesități, prin reorientarea atenției de la un aspect la altul.

Legătura informațională cea mai simplă a omului cu realitatea este realizată prin intermediul senzațiilor care pot fi:

- **Vizuale**

- este organul senzorial principal – 90%
- câmpul vizual este dependent de viteză: la viteza de 1 km/h câmpul vizual este 180 grade iar la 100 km/h – 10 grade
  - **vederea bună:**
    - » permite distingerea formelor și detaliilor – vedere descriptivă;
    - » permite o percepție largă fără detalii – vedere receptivă;
    - » permite evaluarea distanțelor și vitezelor – vedere analitică;
    - » permite evaluarea culorilor.
  - **Dacă:**
    - » priviți înainte – evitați situațiile dificile (coliziunile frontale);
    - » aveți privirea distributivă – evitați surprizele;
    - » priviți în față, lateral și spate – conduceți pentru alții.
- **Auditive** – cu simțul auzului conducătorul auto percepe semnalele sonore, ale celorlalți participanți la trafic, zgomotele stradale sau ale vehiculelor din trafic și ale propriului vehicul.

- **Tactile** – cu simțul tactil se simt trepidațiile volanului, ale schimbătorului de viteze, pedalelor de frână, ambreiaj, accelerație.
- **Olfactive** - cu simțul olfactiv se recepționează unele incidente apărute în funcționarea autovehiculului, cum ar fi mirosul de ferodou încins, scurgerile de combustibil etc.
- **Proprioceptive** - semnalizează poziția mâinilor și picioarelor a trunchiului și a capului;
- **Chinestezice** - apar în cursul efectuării mișcărilor și informează despre direcția, durata și intensitatea efortului pentru realizarea lui;

Forme de manifestare ale lipsei de vigilență:

- discuții cu însoțitorii de drum;
- obturarea vizibilității în față, lateral sau în spate
- preocupări mărunte ca; aprinderea unei țigări, manevrarea radio - casetofonului etc
- tenția concentrată la peisaj;

Factorii care diminuează vigilența:

- oboseala;
- consumul de alcool;
- consumul de medicamente și droguri;
- starea psihică;
- zgomote permanente;
- traficul aglomerat;
- viteza ridicată;
- ambianța nocturnă;

Pentru a vă păstra starea de vigilență pe tot parcursul deplasării, este necesar să vă concentrați atenția, dar și să adoptați o atitudine relaxantă la volan, având control asupra efectuării tuturor manevrelor de care depinde siguranța circulației.

Neatenția în conducere, care se numără printre principalele cauze de producere a accidentelor rutiere, poate fi evitată dacă vă concentrați permanent doar asupra activităților pe care trebuie să le efectuați pentru conducerea autovehiculului în condițiile de siguranță.

Prevederea

– capacitatea conducătorului auto de a anticipa situații din trafic cât mai din timp și de a găsi soluții astfel ca în desfășurarea traficului să nu se producă evenimente rutiere.

Prevederea poate fi:

- îndepărtată;
- apropiată sau imediată;

Prevederea îndepărtată:

- pregătirea pentru drum a autovehiculului;
- pregătirea pentru drum a conducătorului: să fie odihnit, calm, informat; să aleagă itinerariul de bază și de rezervă; să etapizeze călătoria;

Prevederea apropiată:

- folosirea centurii de siguranță;
- reducerea vitezei;
- aprinderea luminilor de întâlnire atunci când vizibilitatea este redusă;
- pregătirea piciorului pentru frânare;
- la întâlnirea cu un alt vehicul care circulă din sens opus pe timp de ploaie să pună în funcțiune ștergătoarele de parbriz;
- să mărească distanța la depășirea unui biciclist pe timp de ploaie sau carosabil alunecos;

Judecata

– este procesul psihic de gândire și alegere a unei soluții cu cel mai bun rezultat dintr-o situație conflictuală apărută în trafic la un moment dat.

Judecata trebuie să fie:

- promptă - impune reacția fără întârziere;
- rapidă - permite scurtarea timpului dintre analiza variantelor posibile și luarea celor mai bune decizii;
- selectivă – pentru ca să fie aleasă cea mai bună dintre soluțiile sau alternativele posibile, prevăzându-se una de rezervă. Astfel, pentru evitarea unei coliziuni frontale cu un alt vehicul care circulă din sens opus, se alege inițial variant reducerii vitezei de deplasare, pentru a asigura spațiul necesar reintrării partenerului de drum pe sensul lui de mers, la nevoie ieșirea pe acostament cu partea dreaptă sau în totalitate ori, dacă este necesar, în afara acostamentului;
- justă – înseamnă că soluția aleasă a fost în concordanță cu prevederile actelor normative, iar accidentul a fost evitat sau a avut consecințe minime;

Îndemânarea

– reprezintă capacitatea conducătorului auto de a executa cu ușurință, corect și rapid, operațiunile și manevrele de pregătire și conducere a autovehiculului.

Ea se dobândește în procesul complex de conducere, prin executarea operațiunilor și manevrelor de cât mai multe ori, în trafic, inițial sub supravegherea unui instructor, ulterior numai prin efort propriu, cât mai

corect, având ca finalitate automatismul în executarea operațiilor și acțiunilor.

Unele studii pun în evidență faptul că celelalte componente ale conducerii preventive, pot duce la alegerea de către conducătorul auto a unei decizii juste, dar finalitatea nu este cea dorită întrucât îi lipsește îndemânarea. Lipsa îndemânării este cea care în majoritatea cazurilor generează disconfort celorlalți participanți la trafic, iar uneori chiar accidente.

Astfel, atunci când se efectuează cu stângăcie operațiuni mai complexe, ca întoarcerea din mai multe manevre, parcare laterală cu spatele, se poate bloca traficul sau se pot produce accidente.

Normele și regulile conducerii preventive recomandă proaspeților conducători auto să continue antrenamentul pentru perfecționarea deprinderilor în executarea manevrelor cu îndemânare.

Fiecare conducător auto trebuie să fie conștient de nivelul de îndemânare pe care îl posedă, iar în cazul celor care nu au condus o perioadă mai mare de timp să-și reia practica, la început pe drumuri neaglomerate, pe distanțe mici, în condiții meteorologice normale, sub supravegherea, dacă este posibil, a unei persoane cu experiență în conducerea auto.

Între toate componentele conducerii preventive trebuie să existe o permanentă interacțiune. Este important ca fiecare element să funcționeze perfect atât individual, cât și în strânsă corelație cu celelalte. Toate acestea influențează rapiditatea cu care se acționează într-o situație dificilă apărută spontan.

Timpul de reacție

– intervalul măsurat în secunde din momentul apariției unui semnal sau al unui eveniment până în momentul acționării uneia sau mai multor comenzi ale autovehiculului impuse de acesta.

Durata totală a timpului de reacție este cuprinsă între **0,5-1,5** secunde fiind influențată de:

- vârstă;
- starea psiho - fizică;
- nivelul de concentrare al atenției;
- oboseala;
- absorbția de alcool, droguri, medicamente.

În concluzie, la încheierea acestui capitol, conducătorul auto trebuie să:

- ▶ înțeleagă importanța comunicării vizuale (să vadă și să fie văzut)
- ▶ perceapă și să înțeleagă, în permanență, intențiile celorlalți participanți la trafic;
- ▶ știe să comunice intențiile sale cu mijloacele de avertizare luminoasă și/sau sonoră și eventual prin gesturi;
- ▶ fie capabil în permanență să prevadă pentru a nu fi surprins;
- ▶ știe să ia în considerație deciziile adoptate de ceilalți participanți la trafic;
- ▶ acționeze rapid, conform deciziilor luate, fără să jeneze sau surprindă;

Regulile conduitei preventive se aplică atât în timpul conducerii efective, cât și atunci când autovehiculul este oprit.

Factorii principali care ajută un conducător auto să conducă preventiv sunt atitudinea pozitivă în trafic, calmul, cunoștințele dobândite și politețea rutieră.

Toți participanții la traficul rutier, indiferent de situație, au obligația de a respecta constant regulile de circulație pe drumurile publice.

Factorii care influențează starea psihică și fizică a conducătorului auto

▶ **oboseala;**

▶ **alcoolul;**

▶ **medicamentele și drogurile;**

Conducerea autovehiculului este o activitate care mobilizează toate simțurile și toată atenția. De aceea, conducătorul auto obosește într-un grad mai mare sau mai mic.

Atunci când conduceți, trebuie:

- **să observați** atât mediul înconjurător apropiat (interiorul autovehiculului), cât și pe cel îndepărtat (exteriorul autovehiculului);
- **să analizați** fiecare situație și să luați decizia potrivită;
- **sa acționați** permanent asupra comenzilor.

Oboseala

Cauzele care generează oboseala sunt:

- 1. autovehiculul:** starea tehnică precară, confortul redus, temperatura și zgomotul exagerate etc;
- 2. mediul inconjurator:** condițiile atmosferice nefavorabile, traficul aglomerat, traseele monotone;
- 3. conducătorul:** consumul de alcool, de droguri sau de medicamente nepermise, stresul, lipsa somnului etc.

Oboseala generează până la **27%** dintre acestea, circa o treime sunt mortale.

Printre efectele oboselii se pot enumera:

- aprecierea greșită a vitezei;
- observarea cu întârziere a indicatoarelor;
- riscul de a adormi;
- nervozitatea, agresivitatea, stresul;
- capacitatea redusă de a analiza și de a prevedea diferite situații din trafic.

Pentru a limita efectele oboselii, se recomandă ca la fiecare două ore de șofat să se facă o pauză de un sfert de oră pentru odihnă.

Semnale oboselii:

- căscături dese, prelungi;
- pleoapele sunt grele, iar conducătorul auto simte nevoia să clipească des;
- ochii încep să lăcrimeze.

Semnele care preced somnul:

- stare de moleșală plăcută;
- așipirea pentru o perioadă scurtă de timp;
- starea de veghe este complet anihilată iar mușchii mâinilor și picioarelor se destind, traiectoria autovehiculului este imprevizibilă.

De reținut:

- atunci când circulă pe timp de noapte, pe o porțiune de drum liberă, și prezintă semne de oboseală, să facă o pauză necesară pentru odihnă;
- atunci când circulă pe drumurile publice, trebuie să fie odihniți, iar autovehiculul să corespundă din punct de vedere tehnic;
- oboseala și tensiunea nervoasă pot fi reduse dacă rulează cu o viteză ponderată, în condiții de siguranță, menținând un ritm de mers constant.

Alcoolul

Alcoolul consumat sub orice formă trece în sânge, apoi se răspândește în tot corpul, dar mai ales în creier, afectând astfel întregul sistem nervos.

Alcoolul este responsabil pentru următoarele efecte:

- afectează echilibrul;

- nivelul de concentrare al atenției scade foarte mult;
- reduce câmpul vizual;
- evaluarea greșită a distanțelor și vitezelor;
- diminuează discernământul și perturbă raționamentul;
- crește timpul de reacție etc.
- subestimarea pericolelor și riscurilor din trafic;
- diminuarea preciziei, reflexele scad;

Fazele consumului de alcool:

- **prima fază:** șoferul are falsa impresie că poate realiza la volan mai mult decât în mod obișnuit;
- **faza a doua:** în starea psihică și fizică a șoferului intervine o cădere, devine confuz iar mersul autovehiculului sinuos;
- **faza a treia:** șoferul nu mai nimerește comenzile;

La o concentrație a alcoolului în sânge de:

• 0,3 ‰ debutează riscul producerii unui accident;
• 0,5 ‰ riscul producerii unui accident este multiplicat de 2 ori;
• 0,8 ‰ riscul producerii unui accident este multiplicat de 10 ori;
• 1,2 ‰ riscul producerii unui accident este multiplicat de 35 ori;

Denumirea băuturii alcoolice	Cantitatea/tărie alcoolică	alcoolemia
O sticlă de bere	500 ml/4 ^o -5 ^o	0,15-0,20 ‰
Un pahar de vin	200ml /10 ^o -12 ^o	0,20-0,25 ‰
Un pahar de țuică	200ml/25 ^o	0,40-0,50 ‰
Un pahar de coniac	200ml/50 ^o	1 ‰

Drogurile

Efectele drogurilor sunt similare cu cele ale alcoolului. Consumul de droguri (canabis, marijuana, cocaina, heroina etc.) este însoțit și de efecte psihomotorii incompatibile cu conducerea.

Medicamentele

- tranchilizante: romergan, distonocalm, rudotel, dormital, carboxin etc;
- somnifere: romergan, ciclobarbitol, luminal etc
- antialergice: nilfan, feniramin, tavegil;
- sedative și hipnotice: extraverol, nitrazepan, hipnagal, bromoval etc,

Efecte negative:

- reducerea nivelului de concentrare al atenției;
- tulburări vizuale;
- confuzii, halucinații;
- stări de somnolență;
- stări de euforie;
- indiferență psihică;
- diminuarea reflexelor:

De reținut!

- Capacitatea de conducere se reduce de la o concentrație de alcool în sânge începând de la 0,1 g/l (0,1‰);
- Consumul de alcool, chiar și în cantități mici, poate determina o manieră de conducere riscantă și excesiv de degajată;
- Conducătorul auto căruia i-a fost prescris un tratament medicamentos trebuie să se asigure că administrarea acestuia nu-i va afecta capacitatea de a conduce;
- Produsele euforizante fac parte din categoria substanțelor cu efect asemănător cu cel al alcoolului și reduc capacitatea de concentrare a unui conducător auto;

Conducerea preventivă în diferite situații

1. Conducerea autovehiculului pe timpul nopții.

Particularitățile mediului

- trecerea de la lumina naturală la întunericul nopții se face prin faza intermediară a amurgului:
  - » aprilie-septembrie durează mai mult acomodarea;
  - » noiembrie-februarie aproape inexistent circa o jumătate de oră.
- reducerea substanțială a capacității de percepție; vizibilitatea în față fiind bună în lateral și spate aproape nulă;
- pe timpul nopții, sub lumina artificială a farurilor culorile își schimbă nuanțele – culorile negre absorb lumina; culorile deschise reflectă lumina;
- orele de început ale nopții (amurgul), fiind de cele mai multe ori, ore de vârf ale traficului rutier iar la sfârșitul zilei de muncă, oboseala atinge la majoritatea participanților la trafic valori ridicate (circa 67% din accidente se produc în această perioadă);

Factori de risc:

- șoferul face eforturi suplimentare, pentru a observa drumul, semnalizarea rutieră, pe ceilalți participanți la trafic, ceea ce înseamnă consum sporit de energie psiho-nervoasă, accentuarea oboselii, apariția stării de somnolență și chiar adormirea la volan;
- orbirea produsă de farurile celui care circulă din sens opus;
- autovehicule staționate neregulamente;
- denivelările drumului, gurile de canal fără capace;
- semnalizarea incorectă sau nesemnalizarea unor lucrări pe partea carosabilă;
- îmbrăcămintea asfaltică de culoare închisă a drumului fără elementele reflectorizante, constituie un factor de insecuritate pentru toți participanții la trafic;
- prezența în trafic a unor vehicule neiluminate;
- pietoni, în special cei care circulă sub influența băuturilor alcoolice;
- animale nesupravegheate, în special în zona rurală sau împădurită;
- curbele, pantele și rampele se abordează cu dificultate sporită;
- intersecțiile, stațiile mijloacelor de transport public de persoane, în general locurile aglomerate, generează pericole sporite;

Măsurile recomandate pentru contracararea factorilor de risc:

- asigurarea stării tehnice și estetice ireproșabile:
  - » verificarea dispozitivelor de iluminare semnalizare;
  - » reglarea corectă a luminii farurilor;
  - » curățirea de praf și murdărie a parbrizului, lunetei, geamurilor laterale, oglinzilor retrovizoare, a farurilor și lămpilor exterioare ale autovehiculului;
  - » verificarea echipamentului de direcție, de frânare, de rulare etc;
  - » asigurarea unor piese de rezervă: set de becuri, lanternă, triunghi de presemnalizare etc;
- planificarea optimă a cursei (călătoriei), în funcție de starea psihică și fizică a conducătorului auto astfel încât la terminarea cursei să aibă o rezervă de energie;
- în amurg regimul de viteză trebuie să fie sensibil diminuat și se vor aprinde luminile de întâlnire;
- menținerea unei viteze de deplasare pentru ca autovehiculul să poată fi oprit în limita câmpului de vizibilitate;
- să fie evitate depășirile și în general stilul agresiv, să se conducă prudent, preventiv, defensiv, cu maximă atenție,
- virajele la stânga se vor lua cu luminile de drum iar cele la dreapta cu luminile de întâlnire;
- să nu se oprească sau staționeze pe partea carosabilă, iar atunci când intervine o defecțiune la autovehicul și nu a putut fi scos în afara părții carosabile să fie semnalizat regulamentar;
- respectarea mersului programat și a orelor de odihnă;
- în cazul orbirii conducătorul auto trebuie să procedeze astfel:
  - » să nu privească farurile vehiculului care îl orbesc;

- » privirea trebuie îndreptată și menținută asupra unui reper, pe direcția de deplasare;
- » să reducă viteza până la oprirea completă a autovehiculului pe direcția reperului pe care se face deplasarea;

2. Conducerea autovehiculului pe timp de ploaie.

Factori de risc:

- reducerea vizibilității spre exteriorul autovehiculului, fapt ce împiedică observarea participanților la trafic;
- imposibilitatea aprecierii corecte a distanțelor și vitezelor cu care se deplasează ceilalți participanți la trafic;
- reducerea puterii de penetrație a luminii farurilor;
- oboseala apare mult mai rapid datorită consumului sporit de energie psiho-nervoasă,
- starea psiho-fizică a unor șoferi este influențată negativ: moleșeală, nervozitate, somnolență, dureri reumatice, astenie etc;
- reducerea aderenței între roțile autovehiculului și drum;
- frânarea se realizează pe spații mari;
- apariția neașteptată a unor pietoni, angajați în fugă, îndeosebi în zona stațiilor mijloacelor de transport public, școlilor și a altor locuri aglomerate;
- apariția fenomenului de acvaplanare;

Măsuri recomandate pentru contracararea factorilor de risc:

- pregătirea autovehiculului:
  - » verificarea dispozitivelor de iluminare semnalizare;
  - » verificarea funcționării ștergătoarelor de parbriz și a instalației de spălare a parbrizului;
  - » verificarea funcționării instalației de climatizare;
- starea psihică și fizică a conducătorului auto trebuie să fie bună: odihnit, calm informat asupra condițiilor meteo;
- utilizare dispozitivelor de climatizare, dezaburire de curățire a parbrizului;
- aprinderea luminilor de întâlnire;
- reducerea vitezei de deplasare;
- utilizarea frânei de motor;
- evitarea bruscării comenzilor;
- la încrucișarea cu un alt vehicul care circulă din sens opus se pun în funcțiune ștergătoarele de parbriz;
- curățirea zonelor unde nu poate să acționeze ștergătorul de parbriz – când devin opace;
- se va acorda o atenție deosebită manevrei de depășire;

- prudență sporită la depășirea bicicliștilor;
- în traficul rural se va acorda o atenție deosebită intersecțiilor unde poate apărea mazăga;
- când ploaia este torențială se reduce considerabil viteza și se scoate autovehiculul în afara părții carosabile până ce condițiile permit continuarea deplasării;
- la drumuri lungi se impun opriri frecvente pentru relaxare;

De reținut:

- când începe să plouă, după o lungă perioadă fără ploaie, trebuie să aveți în vedere că pe suprafața șoselei se poate forma o mazăgă periculoasă;
- carosabilul cel mai periculos în condiții de ploaie este cel din piatră cubică. În aceste condiții, conducătorii auto trebuie să fie foarte atenți, din cauza pericolului mărit de derapaj.
- acvaplanarea se produce atunci când șoseaua este acoperită cu apă.
- acvaplanarea poate fi evitată dacă pneurile nu sunt uzate, iar viteza este redusă.
- drumul este mai alunecos la începutul averselor de ploaie.

3. Conducerea autovehiculului în anotimpul rece.

Particularitățile mediului:

- temperaturile scăzute;
- ninsorile abundente care pot fi însoțite de vânturi puternice;
- ceață;

Factori de risc:

- reducerea aderenței;
- spațiul de oprire se dublează sau triplează;
- stabilitatea longitudinală și transversală a autovehiculului se diminuează;
- partea carosabilă se îngustează,
- apar rezistențe mari la înaintarea autovehiculului;
- se micșorează vizibilitatea spre exteriorul autovehiculului;
- apar dificultăți la pornirea motorului;
- se ivesc dificultăți la plecarea de pe loc, în abordarea virajelor precum și la oprirea la punct fix;
- după o staționare prelungită sistemul de frânare are o eficacitate redusă;
- pietonii se deplasează cu dificultate folosind partea carosabilă;

Măsuri recomandate pentru contracararea factorilor de risc.

- pregătirea atentă a autovehiculului pentru sezonul rece;
- regimul de viteză trebuie să fie sensibil diminuat;
- aprinderea luminilor de întâlnire pentru a fi cât mai mult vizibil;
- comenzile autovehiculului trebuie acționate cu finețe;
- păstrarea unei distanțe suficiente față de vehiculul care ne precede;
- utilizarea frânei de motor;
- conducerea autovehiculului în trepte superioare la turații moderate;
- atenție deosebită la porțiunile de drum cu aderență scăzută;
  - » pe poduri, viaducte, sub poduri în tunele și pasaje rutiere;
  - » pe drumuri în rambleu;
  - » în zona pădurilor;
  - » în general unde sunt curenți de aer rece și umezeală;

De reținut:

- pentru a circula pe un drum cu polei, se recomandă să echipați autoturismul cu pneuri speciale sau cu lanțuri antiderapante.
- viteza cu care trebuie să vă deplasați pe un drum public umed sau acoperit cu mazăgă sau zăpadă trebuie să vă confere siguranța că puteți opri și evita orice eveniment rutier, fără a intra în derapaj.
- pe o porțiune de drum acoperită cu polei, sesizați impactul inevitabil cu un câine. Pentru evitarea unui accident, trebuie să eliberați accelerația și să mențineți ferm volanul pe direcția de deplasare, fiind pregătit pentru a stabili autovehiculul.

4. Conducerea autovehiculului primăvara și toamna

Factori de risc : - primăvara

- alternanța porțiunilor de carosabil uscat cu mazăgă, polei, zăpadă etc;
- carosabilul prezintă gropi și denivelări datorită înghețului;
- marcajele sunt șterse;
- traficul începe să aibă valori ridicate;
- apar noi participanți la trafic;
- autovehiculele ies din iarnă cu uzuri pronunțate la echipamentul de direcție, frânare, motor etc;
- anvelopele sunt uzate prematur datorită patinărilor;
- trecerea dintr-un anotimp în altul creează unor persoane stări depresive în special celor în vârstă iar celor tineri stări de euforie;

- fenomene meteo deosebite care pot apărea surprinzător: ploaie, lapoviță, ceață etc;
- peisajul aflat într-o continuă schimbare îl atrage pe conducătorul auto diminuându-i atenția;
- suplimentar pentru toamnă:
- traficul cunoaște valori extrem de ridicate;
- pe partea carosabilă întâlnim porțiuni cu aderență scăzută: frunze, paie, fân;
- frecvența mai mare a celor care conduc sub influența băuturilor alcoolice;

Măsuri recomandate pentru contracararea factorilor de risc:

- starea tehnică și estetică ireproșabilă;
- starea psihică și fizică a conducătorului auto trebuie să fie bună;
- planificarea judicioasă a cursei călătoriei;
- regimul de viteză trebuie adaptat în permanență în funcție de condițiile de drum;
- atenție deosebită la punctele caracteristice;
- să conducă diferențiat dimineața și seara- când temperaturile coboară frecvent către 0 grade;
- diferențiat trebuie să conducă și în mediul rural având în vedere apariția mașinilor agricole la intersecții cu drumuri laterale;
- adaptarea vitezei de deplasare la condițiile de trafic

5. Conducerea autovehiculului pe timp de ceață.

Particularitățile mediului:

- ceața uscată – generată de combinate chimice;
- ceața umedă – apare frecvent în depresiuni, de-a lungul cursurilor de apă;
- ceața amestec – smog: o combinație între cele două tipuri de ceață apare frecvent în marile aglomerări urbane, precum și acolo unde ceața chimică este deplasată de-a lungul cursurilor de apă;

Factori de risc:

- vizibilitatea este redusă foarte mult;
- ceața ascunde numeroase pericole;
- prezența în trafic a conducătorilor auto care se deplasează cu viteză mărită neadecvată condițiilor de trafic;
- imposibilitatea aprecierii corecte a distanțelor și vitezelor celorlalți participanți la trafic;
- reducerea puterii de penetrație a luminii farurilor;
- circulația în intersecții se desfășoară cu dificultate în special în cele nedirijate;

- aderența redusă datorită particulelor de apă depuse pe carosabil;
- oboseala în asemenea condiții intervine mult mai rapid;

Măsuri recomandate pentru contracararea factorilor de risc:

- starea tehnică și estetică trebuie să fie ireproșabilă;
- farurile de ceață se montează cât mai jos pentru a asigura o iluminare cât mai bună a părții carosabile;
- parbrizul să nu aibă zgârieturi sau alte defecte;
- regimul de viteză trebuie considerabil redus;
- aprinderea luminilor de întâlnire și a celor de ceață;
- conducătorul auto trebuie să fie în permanență preocupat pentru a-și crea condiții de vizibilitate sporită și de a se face vizibil pentru ceilalți participanți la trafic;
- să se păstreze o distanță corespunzătoare față de autovehiculul care ne precede;
- comenzile trebuie acționate cu mare finețe;
- virajele se vor aborda cu prudență sporită;
- folosirea marcajelor de delimitare a părții carosabile,

6. Conducerea autovehiculului pe poduri, sub poduri, în tunele și pasaje rutiere.

Factori de risc:- pe poduri

- sunt porțiuni de drum înguste, iar posibilitatea de evitare a coliziunilor este redusă;
- îmbinările dintre tronsoane în timp se uzează, apar gropi;
- aceste lucrări ingineresti fiind amplasate peste cursuri de ape, văi etc sunt supuse unui proces rapid de degradare, iar frecvența mai mare a porțiunilor cu polei, mazăgă, gheață sporește gradul de insecuritate al acestora;
- riscul acroșării vehiculelor este mai ridicat;
- lipsa trotuarelor conduce la o circulație dezordonată a pietonilor;

În tunele și pasaje rutiere:

- infiltrații de apă;
- trecerea bruscă de la lumina naturală la cea artificială;
- apare fenomenul de orbire;

- obstacole care pot apărea brusc în trafic – căderi de pietre, vehicule oprite părăsite etc;
- gabaritul în înălțime este limitat;
- apare fenomenul de claustrofobie;

Măsuri recomandate pentru contracararea factorilor de risc:

- la planificarea călătoriei trebuie ales un itinerar care să evite aceste puncte caracteristice;
- pregătirea autovehiculului pentru drum;
- observarea din timp a acestor puncte caracteristice;
- sporirea atenției la condițiile de drum;
- reducerea din timp a vitezei de deplasare;
- păstrarea unei distanțe corespunzătoare față de autovehiculul care ne precede;
- comenzile să fie acționate cu finețe;
- urcarea rampei și coborârea pantei în aceeași treaptă de viteză;
- aprinderea din timp a luminilor de întâlnire chiar dacă pasajul este iluminat;
- atenție deosebită la obstacole ce pot apărea brusc;
- conducerea diferențiată în condiții meteo nefavorabile;
- alegerea din timp a benzii de circulație;

7. Conducerea pe timpul verii.

Particularitățile mediului.

- temperaturile sunt ridicate;
- razele soarelui sunt foarte puternice;
- ploii torențiale însoțite de descărcări electrice și vânturi puternice;
- ziua este foarte lungă;

Factori de risc:

- traficul cunoaște cele mai ridicate valori;
- diversitate mare a participanților la trafic;
- viteza fluxului de autovehicule se poate schimba extrem de rapid;
- datorită temperaturilor ridicate pot apărea explozii la pneuri;
- temperaturile ridicate diminuează posibilitatea de ventilație a sistemului de frânare și a motorului, drept urmare scade eficacitatea sistemului de frânare și apar uzuri la motor, randamentul acestuia fiind scăzut;
- oboseala se instalează foarte rapid;
- ziua fiind mare îi îndeamnă pe conducătorii auto să conducă prelungit;
- copii se află în vacanță;

Măsuri recomandate pentru contracararea factorilor de risc:

- alegerea unui itinerar de bază și a unui de rezervă;
- etapizarea călătoriei;
- șoferul trebuie să fie odihnit, calm, o stare psihică generală pozitivă, ținută sport ochelari de soare etc;
- starea tehnică a autovehiculului trebuie să fie foarte bună;
- regimul de viteză trebuie adaptat în permanență la condițiile de drum, trafic, meteo, deci în general o conducere diferențiată;
- să știe să evite încălzirea frânelor;
- prudență în mediul rural unde se desfășoară campania agricolă;
- atenție deosebită la copii nesupravegheați;

8. Conducerea în mediul rural.

Factori de risc- generali:

- drumurile au carosabilul neîntreținut;
- lipsesc indicatoarele și marcajele;
- lipsesc trotuarele pentru circulația pietonilor, precum și trecerile pentru pietoni;
- predomină intersecțiile neregulate de unde pot apărea mașini agricole, căruțe;
- pe timp de ploaie, în aceste locuri, drumul este acoperit cu mazăgă;
- prezența în trafic a mașinilor agricole, atelajelor, bicicliștilor și manevrele imprevizibile pe care le pot executa aceștia;
- vehicule oprite sau staționate pe partea carosabilă;
- la sfârșit de săptămână, petreceri, nunți, botezuri, târguri etc;
- noaptea, toate aceste dificultăți sporesc datorită slabei iluminări;

Specifice bicicliștilor, pietonilor și vehiculelor cu tracțiune animală:

- fac manevre imprevizibile în trafic, fără să se asigure temeinic și să semnalizeze;
- se deplasează cu viteză redusă, de aici frecvența manevrei de depășire pe lângă acești participanți la trafic, corelată cu schimbările bruște de direcție, generează cele mai multe accidente de circulație;
- circulă frecvent sub influența băuturilor alcoolice;
- pe timpul nopții sunt greu de sesizat întrucât circulă fără dispozitive de iluminare semnalizare;

Suplimentar pentru – vehicule cu tracțiune animală:

- tractate de animale sperioase neobișnuite cu zgomotele străzii;
- supraîncărcate iar materialele transportate neasigurate;
- ocupanții coboară fără să se asigure pe partea carosabilă;
- conducătorul de vehicul adoarme, iar animalul alege cel mai scurt drum către casă;

Bicicliști:

- circulă paralel sau fără a se ține de ghidon;
- circulă agățați de alte vehicule;
- sunt conduse de copii care se aventurează în trafic, fără să cunoască regulile de circulație;

Pietoni:

- copii:
  - » traversează strada în fugă, fără să se asigure, crezând că cei mari îi protejează;
  - » câmpul vizual la aceștia este foarte mic, înălțimea constituind un handicap pentru aceștia întrucât nu pot fi observați de conducătorii auto;
- bătrânii:
  - » traversează strada cu dificultate;
  - » nu văd sau nu aud bine;
  - » fiind copleșiți de grijile cotidiene, sunt neatenți;

Măsurile recomandate pentru contracararea factorilor de risc:

- atenție concentrată și distributivă la această categorie de participanți la trafic;
- reducerea din timp a vitezei de deplasare la observarea vehiculelor cu tracțiune animală, mașinilor agricole, grupurilor de pietoni izolați;
- anticiparea unor situații periculoase – la schimbarea bruscă a direcției de mers;
- viteza adaptată la condițiile de drum și trafic;
- atenționarea optică și sonoră să se facă discret dar eficient;
- păstrarea unei distanțe de securitate față de animale izolate sau turme;
- în condiții meteo nefavorabile, prudență mare la intersecții

De reținut:

- dacă circulați pe lângă un grup de elevi care se deplasează în aceeași direcție cu dumneavoastră, pe drumul național dintr-o localitate rurală, este recomandat, din punct de vedere al conduitei preventive, să reduceți viteza și să ocoliți cu prudență grupul.
- dacă observați copii pe o trecere de pietoni, este bine să aveți în vedere că aceștia se pot întoarce alergând pe trecerea de pietoni, fără un motiv sesizabil.
- atunci când vă apropiați de o școală și observați că elevii părăsesc clădirea, trebuie să aveți în vedere că elevii pot fi neatenți și pot apărea brusc în fața mașinii.
- circulând pe un drum public, observați pe trotuar un grup de copii care a scăpat o minge pe carosabil. Din punct de vedere al conduitei preventive, trebuie să aveți în vedere că, în această situație, unul dintre ei s-ar putea întoarce pentru a lua mingea din drum.
- circulând pe un drum public, observați o minge care s-a deplasat de pe trotuar pe carosabil. În această situație, trebuie să reduceți imediat viteza și vă pregătiți pentru frânare.

- atunci când observați în fața dumneavoastră o minge care se rostogolește, se recomandă să semnalizați sonor, să reduceți viteza și să circulați cu atenție maximă, întrucât este foarte posibil să apară un copil după aceasta.
- în cazul în care o persoană în vârstă traversează neregulamentar drumul public, în fața dumneavoastră, se recomandă să reduceți din timp viteza și să luați toate măsurile de evitare a lovirii persoanei care traversează.
- când va deplasați pe un drum public, în spatele unui copil care circula cu bicicleta, trebuie să aveți în vedere că biciclistul ar putea vira la stânga, fără să indice schimbarea direcției de mers.
- atunci când circulați în spatele unui biciclist și constatați că acesta dorește să schimbe direcția de mers, se recomandă să îi asigurați acestuia condiții pentru finalizarea manevrei.
- atunci când opriți autoturismul pentru a permite unui însoțitor să coboare pe partea dreaptă, pe unde trece o pistă pentru bicicliști, trebuie mai întâi să vă asigurați că nu trece niciun biciclist, apoi însoțitorul poate să deschidă ușa.
- înainte de a depăși un biciclist, vă este permis să-l claxonați, dacă distanța până la acesta este mai mare de 25 m.
- atunci când un autobuz școlar oprește cu luminile de avarie aprinse, se recomandă să circulați cu atenție sporită.

9. Conducerea preventivă în mediul urban.

Factori de risc:

- numărul mare sau foarte mare de intersecții;
- diversitatea acestor intersecții;
- numărul mare de marcaje și indicatoare sau lipsa acestora pot genera situații conflictuale;
- starea drumului este extrem de diversă: drumuri de ctg I sau neîntreținute, guri de canal fără capace, lucrări nesemnalizate corespunzător;
- traficul rutier este deosebit de intens în special în orele de vârf;
- diversitate mare a participanților la trafic;
- numărul mare de manevre obligatorii produc o suprasolicitare fizică a conducătorului auto;
- aglomerația, frecvența pericolelor, poluarea, atenția concentrată la ceilalți participanți la trafic înseamnă pentru șofer o solicitare psihică -stres;
- solicitarea vehiculului este intensă;

Într-o intersecție:

- volum mare de vehicule și pietoni pe suprafață redusă;
  - intersectarea fluxului de vehicule între ele;
- executarea virajului la stânga este manevra cea mai dificilă;
- lipsa de vizibilitate a unor intersecții și raze de viraj reduse, intersecții nesistematizate;

Măsuri recomandate pentru contracararea factorilor de risc:

- alegerea traseelor neaglomerate;
- starea tehnică și estetică a autovehiculului foarte bună;
- aprinderea luminilor de întâlnire chiar pe timpul zilei dacă trebuie să se facă văzut;
- înainte de efectuarea unei manevre conducătorul auto trebuie să se asigure suplimentar că a fost înțeles în ceea ce privește executarea manevrei semnalizată optic;
- apropierea de o intersecție trebuie făcută cu prudență, indiferent dacă este sau nu dirijată;
- reducerea vitezei din timp pentru a avea un câmp vizual suficient pentru a detecta tipul intersecției;
- asigurarea într-o intersecție trebuie să fie completă, continuă și individuală;
- poziționarea corectă a autovehiculului pentru a nu-i determina pe ceilalți conducători auto la manevre suplimentare de ocolire;
- privirea trebuie îndreptată mai întâi către stânga, într-o intersecție nedirijată;
- oprirea în caz de necesitate trebuie semnalizată prin folosirea luminilor de avarii;
- evitarea accelerării pentru prinderea culorii verzi a semaforului;
- politețea rutieră trebuie să caracterizeze fiecare participant la trafic;

Coliziunile

1.Frontale

Cauze:

- nerespectarea normelor legale referitoare la depășire;
- nerespectarea normelor legale referitoare la prioritate;
- pătrunderea în intersecție pe culoarea roșie a semaforului electric;
- nerespectarea normelor legale referitoare la poziția autovehiculului în timpul mersului sau a celor referitoare la circulația pe partea dreaptă;
- abordarea greșită a curbelor;
- pierderea controlului volanului datorită: vitezei excesive, neatenției în conducere, influenței consumului de alcool, oboselii, adormirii la volan;
- apariția unor obstacole brusc în trafic;

Prevenirea coliziunilor frontale:

- urmărirea atentă a tot ceea ce se petrece în față, conducătorul auto fiind pregătit pentru intervenții pentru evitarea coliziunilor frontale;
- ambele mâini să fie pe volan 10-14 sau 9-15;
- anticiparea ivirii unor obstacole;
- păstrarea calmului;

Evitarea coliziunii frontale prin:

- ieșirea din drumul autovehiculului ce vine din sens opus fie prin folosirea acostamentului dacă există loc, fie prin ieșirea în decor;
- frânarea fără blocarea roților, sau ridicarea piciorului de pe pedala de accelerație și ocolirea fără pericole a obstacolului pe partea unde există spațiu suficient cu o viteză care să-i mențină stabilitatea autovehiculului;
- transformarea coliziunii frontale într-o coliziune laterală cu consecințe mult mai reduse;

2. Laterale.

Cauze:

- nerespectarea mijloacelor de reglementare a priorității într-o intersecție;
- nerespectarea semnificației culorilor semaforului electric;
- nerespectarea normelor legale referitoare la depășire;
- neasigurarea la efectuarea virajului la stânga;
- nerespectarea normelor legale referitoare la prioritate la plecarea de pe loc sau schimbarea benzii de circulație;
- viteză nelegală sau neadaptată;
- abordarea greșită a curbelor și virajelor;
- neasigurarea la depășire;
- patinare și derapaj;
- neatenția în conducere;

Măsuri de prevenire:

- asigurarea temeinică într-o intersecție, estimarea corectă a razei de viraj;
- anticiparea unor greșeli frecvente ale participanților la trafic, la plecarea de pe loc sau la schimbarea direcției de mers, precum și la schimbarea benzilor de circulație;
- păstrarea unei distanțe corespunzătoare față de vehiculul dublat, inclusiv anticiparea unei schimbări bruște a direcției de mers spre stânga;
- reducerea vitezei în curbă și accelerarea după ce se trece de jumătatea ei pentru diminuarea efectelor forței centrifuge;
- evitarea unui accident într-o intersecție se face, de regulă, prin virarea paralelă pe direcția de deplasare a vehiculului care nu a acordat prioritate;

3. Din spate.

Cauze:

- nemenținerea unei distanțe între optime între vehiculele aflate în mers;
- neaprecierea corectă a spațiului de oprire la viteze diferite;
- neatenția în conducere;
- nesemnalizarea efectuării unor manevre sau semnalizare greșită;
- defecțiuni ale sistemului de frânare;

Măsuri de prevenire:

- menținerea unei distanțe optime între autovehiculele aflate în mers;
- atenția concentrată asupra vehiculului din față;
- asigurarea unei maxime vizibilități în spate;
- frânări fine progresive;
- semnalizarea reducerii substanțiale a vitezei de deplasare prin apăsarea intermitentă a pedalei de frână;
- alegerea unei soluții care să diminueze consecințele coliziunii

Viteza de deplasare

Viteza de deplasare este un parametru esențial în circulația pe drumul public.

Deoarece viteza este unul dintre factorii importanți care contribuie la producerea accidentelor sau a altor evenimente neplăcute din trafic, se va ține seama și de regulile impuse de conducerea preventivă.

Din acest punct de vedere, conducatorul auto are obligația legală și morală de a adapta viteza cu care circulă în funcție de condițiile obiective și subiective, astfel încât să poată evita orice eveniment, chiar și neprevăzut. Pentru a realiza acest deziderat, trebuie știut că viteza maximă legală nu dă dreptul unui conducator auto de a ignora situații care impun să se circule sub această viteză.

Daca spațiul de frânare nu este estimat corect, impactul cu un obstacol sau cu un alt vehicul este iminent.

Conducatorul auto trebuie să aibă în vedere că, atunci când viteza crește, câmpul vizual se reduce.

Principala cauză generatoare de accidente de circulație o reprezintă conducerea autovehiculului cu o viteză excesivă sau neadecvată. Se recomandă reducerea preventivă a vitezei în trafic, în toate cazurile prevăzute de legea rutieră, precum și în toate situațiile în care se prevede o stare de pericol, care poate fi evitată rulând cu o viteză inferioară.

A conduce preventiv pe timp nefavorabil înseamnă să reduceți viteza până la limita la care să vă asigurați o bună vizibilitate și un control deplin asupra comenzilor.

De reținut:

- dacă un conducător imprudent începe o depășire și riscă să intre în coliziune cu un altul venind din sens opus, este de înțeles că acesta din urmă va trebui să reducă drastic viteza pentru a evita accidental;
- în situația în care drumul public este acoperit cu piatră cubică, reduceți viteza și evitați bruscarea comenzilor;
- după o ploaie torențială, veți reduce viteza și veți mări distanța față de vehiculul care circulă în față, pentru că apa împrăștiată reduce vizibilitatea;
- dacă în timpul mersului vreți să constatați dacă partea carosabilă s-a acoperit cu polei, veți reduce viteza și veți frâna cu atenție, astfel încât să testați reacția vehiculului;
- atunci când circulați noaptea și vizibilitatea este redusă din cauza ceții, trebuie să păstrați o distanță echilibrată între axul drumului și marginea din dreapta a părții carosabile. De asemenea, veți rula cu o viteză redusă, care să asigure oprirea într-un spațiu mai mic decât cel de vizibilitate;
- dacă intrați cu autovehiculul de pe o stradă bine iluminată pe una neiluminată sau la intrarea într-un tunel, veți avea în vedere că viteza trebuie adaptată noilor condiții de iluminare.

Distanța dintre vehicule

Conducătorul auto prudent trebuie să aprecieze corect care este distanța față de vehiculele care circulă în față sa.

Acest parametru depinde de mai mulți factori:

- viteza de deplasare;
- starea carosabilului;
- vizibilitatea;
- experiența conducătorului auto;
- condiția fizică și psihică în care se află conducătorul auto etc.

Se recomandă:

- distanța față de autovehiculul care circulă în față trebuie stabilită în funcție de viteza de deplasare, de aderența la carosabil și de timpul dumneavoastră de reacție.
- să păstrați o distanță corespunzătoare față de cel care rulează în față dumneavoastră, în orice situație, indiferent de calitățile personale sau de performanțele autovehiculului.

De reținut

- atunci când circulați pe un carosabil umed, este necesar să măriți distanța față de autovehiculul care circulă în față dumneavoastră, deoarece aderența anvelopelor pe partea carosabilă scade, iar spațiul de frânare crește .
- atunci când circulați într-o coloană, este recomandabil atât să respectați distanța față de vehiculul din față, cât și să rămâneți în limita propriei benzi, circulând ușor angajat într-o parte, pentru a putea observa comportamentul celor care circulă în față și în spatele dumneavoastră.

Derapajul

Derapajul este reprezentat de mișcarea necontrolată a autovehiculului sub acțiunea forțelor inerțiale, atunci când aderența dintre roți și suprafața de rulare este prea mică pentru a-l putea dirija pe direcția dorită.

În cele mai multe cazuri, derapajele decurg din pierderea stabilității, cauzată de:

- frânarea excesivă;
- manevrarea bruscă a volanului;
- viteza mare în curbă, având în vedere raza de curbură sau starea carosabilului.

Este de la sine înțeles că derapajul se produce mai ales dacă șoseaua este:

- umedă;
- alunecoasă;
- acoperită cu zapadă;
- acoperită cu gheață.

Conducând preventiv, conducătorul auto poate evita derapajul și, astfel, accidentul.

De reținut:

- nu frânați puternic în curbe; inerția va genera forțe care vor destabiliza automobilul, producând astfel derapajul acestuia;
- dacă la frânare vehiculul derapează, renunțați să mai frânați și rotiți volanul în sens invers derapării;
- dacă abordați o curbă cu o viteză neadecvată, automobilul va derapa spre exteriorul curbei; dacă aceasta este spre stânga, derapajul se va produce spre dreapta; dacă este spre dreapta, derapajul se va produce spre stânga;
- o altă situație specială apare atunci când autovehiculul este cu tracțiune pe spate; dacă se accelerează prea puternic în curbă, autovehiculul va derapa cu spatele spre exteriorul curbei;
- dacă, totuși, vehiculul derapează cu spatele spre dreapta, este recomandabil să eliberați pedala de accelerație și să rotiți ușor volanul spre dreapta; similar veți proceda pentru partea stângă.
- dacă vehiculul pe care îl conduceți are atașată o remorcă și vă apropiați de o curbă strânsă, veți reduce din timp viteza, deoarece pericolul de derapaj al remorcii este foarte mare;

Depășirea

Această manevră este una dintre cele mai importante pentru tehnica pilotajului și conducerea în siguranță pe drumurile publice.

Depășirile neregulate sau riscante generează accidente dintre cele mai grave, alături de cele datorate alcoolului și vitezei excesive.

Codul rutier stabilește cu exactitate ce este depășirea, cum se efectuează aceasta, când este sau nu permis să se execute această manevră.

Din punct de vedere al conducerii preventive, conducătorii auto trebuie să aibă un comportament responsabil și în situații care, în mod obiectiv, nu au putut fi stipulate în Codul rutier.

De reținut:

- atunci când sunteți depășit de un autovehicul care a apreciat greșit distanța și viteza cu care se apropie din sens opus un alt vehicul, trebuie să procedați astfel încât să evitați un accident rutier; în acest sens, se recomandă să reduceți imediat viteza și să circulați cât mai aproape de marginea din dreapta a părții carosabile, pentru a-i permite acestuia efectuarea depășirii și reintrarea pe sensul normal de mers.
- un conducător auto imprudent s-a angajat în depășirea coloanei în care vă aflați, iar din sens opus se apropie la mică distanță un autocamion, care îl semnalizează cu luminile; în astfel de situații se recomandă să reduceți viteza și să măriți astfel distanța față de cel care circulă înaintea dumneavoastră, creând condiții celui ce depășește neregulamentar să intre în coloană.
- atunci când un conducător auto, care nu circulă cu viteza constantă și care v-a depășit de mai multe ori, încearcă iar să vă depășească, se recomandă să îi creați condiții pentru a vă depăși, apropiindu-vă cât mai mult de partea dreaptă a drumului public.
- atunci când în fața dumneavoastră a oprit în stație un autobus destinat transportului de călători, trebuie să aveți în vedere că este posibil ca unii călători să coboare și să traverseze prin fața autobuzului, fără a se asigura în mod corespunzător.
- pentru a depăși, în condiții de siguranță, un tramvai oprit într-o stație cu refugiu, este recomandat să reduceți viteza de deplasare .
- dacă circulați în spatele unui camion cu remarcă, ce intenționează să vireze la dreapta pe o stradă îngustă, trebuie să aveți în vedere ca, înainte de a vira, camionul se angajează inițial spre stânga, din cauza gabaritului.

Aspecte practice diverse

În practica de zi cu zi, există multe situații neprevăzute sau neașteptate în fața cărora se pot afla conducătorii auto. Fără a avea pretenția de a fi exhaustive, aspectele practice prezentate în continuare se recomandă să fie nu numai reținute, dar și aplicate în practică. În acest fel traficul auto va fi mai sigur, pagubele umane și materiale vor fi mai mici, iar accidentele de orice fel vor fi mai puține.

De reținut:

- locurile în care circulația cu viteză mare duce cel mai des la accidente sunt intersecțiile; prudența și o viteză moderată vă vor scuti de evenimente neplăcute;
- dacă un autovehicul execută manevra de întoarcere în fața dumneavoastră, se recomandă să opriți și să așteptați degajarea traficului;
- vă apropiați de o intersecție fără indicatoare de circulație. Vizibilitatea în ambele direcții este imposibilă, din cauza vehiculelor staționate; în astfel de situații se recomandă să intrați încet în intersecție, cu atenție mărită;

- atunci când circulați în spatele unui vehicul cu tracțiune animală și constatați că acesta dorește să schimbe direcția de mers, trebuie să permiteți vehicului efectuarea în siguranță a manevrei;
- la apropierea de o cale ferată industrială, conducătorii de autovehicule trebuie să dea dovadă de prudență sporită;
- intenționați să vă puneți în mișcare dintr-o parcare de pe marginea șoselei, iar în spatele dumneavoastră parchează un autoturism. În astfel de situații trebuie să
  - aveți în vedere ca, din cauza vizibilității reduse în spate, vehiculele care vin din urmă pot observa cu întârziere semnalizarea vehicului dumneavoastră;
  - dacă circulați printr-o localitate, în spatele unui vehicul cu număr de înmatriculare din altă localitate sau din străinătate, trebuie să aveți în vedere că cel care circulă în față poate să frâneze și să oprească în mod neașteptat, pentru a cere informații privind drumul;
- atunci când circulați noaptea și vizibilitatea este redusă din cauza ceții, din punct de vedere al circulației preventive trebuie să păstrați o distanță echilibrată între axul drumului și marginea din dreapta a părții carosabile, rulând cu o viteză care să asigure oprirea într-un spațiu mai mic decât cel de vizibilitate;
- principalul factor de risc pe care trebuie să-l aveți în vedere la conducerea autovehiculului prin tunele rutiere îl reprezintă dificultatea adaptării vederii la intrarea și la ieșirea din asemenea pasaje;
- atunci când conduceți pe drumul public, vă faceți mai vizibil autoturismul dacă asigurați curățenia exteriorului caroseriei, a tăblițelor cu numărul de înmatriculare, precum și a sistemelor de iluminare-semnalizare;
- atunci când în spatele unui autocamion s-a format o coloană de autoturisme, este recomandabil ca primul autoturism de după autocamion să se angajeze cu prioritate în depășire;
- dacă ieșiți dintr-o curte și intenționați să virati în șosea, trebuie să aveți în vedere, în primul rând, pietonii care circulă pe trotuar, deoarece aceștia nu se așteaptă să circulați prin acest loc;
- dacă doriți să folosiți telefonul mobil, atunci când nu aveți un sistem de tip "mâini libere", se recomandă să opriți autovehiculul în parcare din zona complexului de servicii;
- transportul bagajelor pe acoperișul autoturismului poate crește instabilitatea vehicului la vânt lateral;
- nefolosirea centurii de siguranță poate determina o accidentare, chiar și în cazul unei coliziuni la o viteză începând cu aproximativ 20 km/h;
- la urcarea într-un autoturism, trebuie să aveți în vedere să deschideți portiera numai dacă circulația permite acest lucru.
- dacă intenționați să consultați o hartă rutieră, este recomandat să opriți autovehiculul în afara carosabilului;
- dacă vehicului dumneavoastră a produs murdărie pe șosea, aceasta trebuie neîntârziat înlăturată, iar până la înlăturarea ei, locul periculos trebuie marcat în mod vizibil;
- dacă intenționați să remorcați un autoturism cu servodirecție rămas în pană de motor, trebuie să aveți în vedere că manevrarea volanului solicită un efort fizic mai mare și, de aceea, tractarea trebuie efectuată cu deosebită atenție;
- nu este recomandabil să păstrați sau să depozitați anumite obiecte pe podeaua autovehiculului, întrucât există posibilitatea rostogolirii acestora și chiar riscul de a ajunge sub pedale, creând astfel situații periculoase;
- sistemul de lumini al autovehiculului trebuie să fie reglat pentru circulația pe timp de noapte, astfel încât

să vedeți și să fiți văzut, fără a-i stânjeni pe ceilalți participanți la trafic,

- rolul tetierelor, din punct de vedere al conduitei preventive, este de a preveni, în cazul lovirii din spate a autovehiculului, posibila fracturare a coloanei cervicale, în cazul ocupanților locurilor prevăzute cu astfel de dispozitive;
- când constatați că aveți anumite probleme cu vederea, trebuie să evitați conducerea autovehiculului până când sunteți consultat de medicul specialist, urmând să vă conformați sfaturilor acestuia;
- în timpul conducerii, conducătorul auto trebuie să stea cât mai confortabil pe scaun, cu capul rezemat de tetieră și cu ambele mâini pe volan, poziționate “în jurul orelor 10:00 -14:00”;
- când circulați pe autostradă, se recomandă să măriți presiunea din pneuri, fără a depăși însă valoarea maximă admisă;
- principala cauză a exploziei pneului în timpul mersului este umflarea insuficientă a acestuia;
- dacă, atunci când circulați pe drumul public, în fața dumneavoastră s-a produs un accident rutier care este cercetat de poliție, iar circulația se desfășoară anevoios, pe un singur sens, se recomandă să vă continuați drumul cu atenție, respectând indicațiile polițistului rutier;
- în cazul unui accident cu un animal sălbatic, trebuie să opriți, să aprindeți luminile de avarie și să asigurați locul accidentului;

Legea rutieră trebuie respectată de toți participanții la trafic. Aceasta însă nu poate să cuprindă multitudinea de situații din viața reală.

Conducerea preventivă este o completare necesară și obligatorie pentru a face din șofat o acțiune sigură și plăcută.

Politețea rutieră

Politețea rutieră reprezintă o atitudine atentă, respectoasă, binevoitoare, chiar generoasă față de ceilalți participanți la trafic.

Iată câteva moduri de manifestare:

- manifestăm înțelegere față de greșelile celorlalți participanți la traficul rutier (preselectie greșită, executarea unor manevre greșite etc.);
- nu ripostăm la unele acțiuni agresive ale unor participanți la trafic (nerespectarea regulilor de prioritate, pătrunderea pe semnalul de culoare roșie al semaforului electric, neocolirea centrului imaginat al intersecției etc.);
- încurajarea unui șofer aflat în dificultate (autovehicul școală, începător, sau este din altă localitate etc.);
- îndrumarea unui șofer care nu cunoaște zona sau localitatea;
- facilitarea trecerii unor vehicule care transportă bolnavi, accidentați etc.;
- facilitarea efectuării unor manevre în trafic (depășirea, întoarcerea etc.);
- facilitarea intrării în trafic a vehiculelor de pe drumurile fără prioritate;

- anunțarea unui service pentru depanarea unui vehicul defect;
- acordarea de asistență tehnică, dacă suntem în măsură să o facem pentru a-l ajuta să ajungă la destinație sau la primul service;
- confirmarea unui participant la trafic (vehicul sau pieton) că poate uza de dreptul conferit de lege-prioritatea de trecere, printr-un gest făcut cu mâna - invitație de a trece în deplină siguranță;
- confirmarea unui participant la trafic că poate executa manevra de depășire în deplină siguranță (semnal stânga, reducerea vitezei, gest vizibil cu mâna etc.).

Comportamentul conducătorului auto în situația în care acordă prioritate

- observarea din timp a acestor locuri unde a pierdut prioritatea (intersecții, sectoare de drum îngustat, drum cu declivități, la plecare de pe loc etc.):
  - » configurația drumului;
  - » indicatoare, marcaje etc.;
  - » evaluarea vizibilității;
  - » traficul de vehicule și pietoni din zonă;
  - » estimarea corectă a traiectoriei vehiculului și poziționarea corectă a acestuia
- intenția de a acorda prioritatea se materializează prin reducerea substanțială a vitezei, manevră ce dă de înțeles celor care circulă pe drumul prioritar că pot uza de dreptul conferit de lege și deci pot trece în siguranță;
- în același timp, cel care acordă prioritate trebuie să comunice și cu cei care circulă în spate, astfel încât șoferul apasă preventiv pe pedala de frână de 2-3 ori, îi avertizează astfel că urmează să oprească sau să reducă substanțial viteza;
- în luarea deciziei trebuie să se manifeste fermitate, fără ezitări;
- prudența nu exclude hotărârea în angajarea în trafic, altfel devenim obstacol, stânjenind desfășurarea fluentă a traficului;
- vehiculul trebuie poziționat corect astfel încât să nu-i oblige pe cei care circulă pe drumul suplimentar, uzând de dreptul conferit de lege, la manevre suplimentare cum ar fi : reducerea vitezei, ocolire, ieșirea în decor etc., să nu stânjenim circulația celorlalți participanți la trafic;
- după ce a oprit, conducătorul auto poate face un semn vizibil cu mâna prin care să confirme că poate trece în siguranță;
- privirea conducătorului auto trebuie îndreptată mai întâi în partea stângă, pentru a ne asigura că se acordă prioritate;
- asigurarea trebuie să fie individuală, iar prioritatea se acordă tuturor vehiculelor și pietonilor, indiferent de cai putere și respectiv vârstă;

- la trecerile de pietoni semnalizate cu indicator și sau marcaj se au în vedere suplimentar:

- » dimineața, pietonii sunt grăbiți, iar unii alergând, se năpustesc pur și simplu pe trecerea de pietoni, uitând de faptul că sunt și șoferi indisciplinați, neatenti;

- » seara, atât pietoni, cât și șoferi au un grad de oboseală, nivelul de concentrare al atenției este mai scăzut;

- » la apariția culorii verzi a semaforului, trebuie să se aștepte ca pietoni să-și termine traversarea străzii;

- » gradul de atenție al pietonilor diferă în funcție de mediul social din care provin pietoni;

- » comportamentul diferențiat al pietonilor (copii, bătrâni etc.);

- » o atitudine diferențiată trebuie să se manifeste în condiții meteo nefavorabile, vizibilitate redusă sau noaptea.

Centura de siguranță

Folosirea centurii de siguranță, la noi în țară, este obligatorie, dar mulți șoferi amatori sau profesioniști ezită să o utilizeze, din comoditate sau din necunoașterea argumentelor în favoarea folosirii acesteia.

Îată câteva dintre aceste argumente:

- îl ferește pe pilot sau pe pasagerul din dreapta de traumatisme și îndeosebi de cele grave, în special în cazul coliziunilor din față;
- împiedică lovirea acestora de părțile dure, în special de volan, parbriz, bord, stâlpi etc.;
- împiedică proiectarea prin parbriz în cazul coliziunilor frontale, răsturnării autovehiculelor sau deschiderii ușilor;
- împiedică proiectarea pasagerului din dreapta prin parbriz, în cazul frânărilor bruște;
- diminuează efectul forței centrifuge și al forței de inerție care acționează asupra șoferului, contribuind la menținerea unei poziții corecte la volan, factor important pentru securitatea deplasării;
- este o măsură de prevedere, îndemnându-l la o conducere prudentă, amintindu-i șoferului de pericolul excesului de viteză.

Securitate activă și securitate pasivă

În ultimi ani constructorii, de autovehicule rutiere oferă pe piață autovehicule cu un design deosebit de plăcut, cu un consum redus de combustibil, mai puțin poluante, dar mai ales se manifestă o atenție deosebită în privința securității active și pasive.

Conducerea unui autovehicul implică o responsabilitate deosebită, atât față de ceilalți șoferi de pe drumul public, cât și față de propriul autovehicul, cu valoroasa sa încărcătură. Aceasta poate fi o muncă monotonă, cerând mari eforturi fizice și mentale, care adesea cauzează stres. Astlel încât fiecare șofer profesionist merită un loc de muncă confortabil, acesta fiind un drept fundamental, nu un lux.

În consecință, s-au proiectat autovehicule cu performanțe excepționale și manevrabilitate aproape perfecte, precum și un loc de muncă comod, având o mare securitate în interior și exterior.

Securitate activă - măsurile care contribuie la evitarea accidentelor rutiere.

lată câteva din realizările constructorilor de autovehicule rutiere în privința securității active:

- fiabilitate deosebită a echipamentului de frânare, direcție, suspensie, rulare etc.;
- comenzile servo-asistate (direcție, frâne, ambreiaj) astlel ca energia fizică pe care o consumă șoferul pe parcursul celor 8 ore de volan să fie minimă, astlel ca șoferul să nu obosească rapid;
- comenzile cât mai accesibile, cu efort minim, fără ca spatele șoferului să se dezlipească de spătarul scaunului;
- vizibilitate optimă, în toate direcțiile: parbrizul dintr-o sigură bucată, cât mai mare,
- cât mai jos, oglinzi retrovizoare cât mai eficiente, inclusiv pentru punctele moarte cunoscute;
- aparate de bord cât mai vizibile, accesibile și manevrabile, amplasate în câmpul vizual pentru a fi ușor perceptibile;
- microclimat optim, indiferent de anotimp sau vremea de afară, instalație de climatizare;
- culorile calde din interiorul habitacului contribuie la crearea unui microclimat optim pentru o conducere în siguranță a autovehiculului;
- nivelul de zgomot cât mai redus în interiorul habitacului, pentru a nu provoca oboseală;
- scaune cât mai confortabile pentru șofer, cu suspensie hidro-pneumatică;
- controlul electronic al funcționării motorului (microprocesor care primește date de la un mare număr de parametri: poziția pedalei de accelerare, presiunea și temperatura aerului alimentat, temperatura uleiului și a lichidului de răcire, computerul controlând cantitatea de combustibil injectată în fiecare cilindru) asigură randament sporit și gaze de eșapament mai curate;
- suspensia trebuie să absoarbă neregularitățile drumului astlel încât acestea să nu ajungă la dvs. sau la încărcătură sau călători; de asemenea, suspensia trebuie să asigure contactul permanent al autovehiculului cu drumul.
- sistemul de frânare anti-blocaj (ABS), este aproape generalizat, iar control tracțiunii (ASR), este tot mai utilizat;
- sistemul electronic, de stabilitate (ESP) adună informații de la un număr mare de senzori, pe baza cărora, la fiecare 20 milisecunde, poate lua o decizie privind comportamentul;

- rezerva mare de putere la motor, asigură o mare siguranță în funcționare, nivel scăzut al emisiilor poluante.

Securitatea pasivă reprezintă măsurile luate de constructori pentru reducerea consecințelor accidentelor rutiere.

Iată câteva din aceste măsuri:

Securitate pasivă interioară:

- parbrizul din foi subțiri duplex sau triplex pentru deformare;
- montarea tetierelor, pentru o protecție foarte bună, în cazul coliziunilor din spate;
- stâlpii caroseriei suficienți de rezistenți, iar ușile și ramele lor solide, astfel încât, în cazul unei lovituri, siguranța celor din habitacul sau din cabină să nu fie afectată;
- forme interioare fără asperități periculoase;
- centuri de siguranță, atât pentru ocupanți din față, cât și pentru cei din spate;
- Airbeguri.

Securitate pasivă exterioară:

- rigiditate mare a habitaculului sau a cabinei, astfel încât aceasta să protejeze pe ocupanți chiar și în cazul unei coliziuni frontale sau răsturnării autovehiculului;
- rigiditate mare a consolei față și spate, astfel încât, în cazul lovirii din față și respectiv din spate, integritatea ocupanților locurilor din față, respectiv din spate, să nu fie grav afectată;
- forme exterioare cât mai puțin periculoase;
- bare de protecție atât în față, cât și în spate;
- posibilități de evacuare rapidă;
- extincitoare și trusa de prim ajutor

1. Comportamentul ecologic pe șosea

Fiecare conducător auto trebuie să fie conștient de faptul că adoptarea unei conduite ecologice la volan reprezintă un deziderat al lumii civilizate, având ținte multiple, unele mai apropiate, altele mai îndepărtate, însă importante în egală măsură. Astfel, dobândirea unui comportament ecologic are consecințe imediate și deloc de neglijat - dacă ne referim, de exemplu, la economia de carburant, dar și la folosirea, pe timp de iarnă, a unui încălzitor de motor. Această măsură sporește eficacitatea vehiculului pe care îl conduceți și va ține departe de service, ca să nu mai vorbim de economia de bani.

De asemenea, respectarea limitelor de viteză, în spiritul aceleiași conduite ecologice la volan, vă permite ca, atunci când vă aflați într-o situație problematică în trafic, să efectuați din timp manevrele necesare, astfel încât să evitați un accident.

Nu în ultimul rând, conducătorul auto trebuie să nu uite că respectul față de mediu înseamnă, de fapt, respectul față de ceilalți participanți la trafic, față de condițiile de trafic, dar și față de viitor.

Iată câteva dintre măsurile pe care trebuie să le luați, în scopul reducerii consumului de carburant:

- **Planificați-vă traseul**

Pregătiți dinainte itinerarul pe care îl aveți de urmat, astfel încât să vă optimizați deplasarea, și faceți tot posibilul să evitați zonele cu circulație densă, cu lucrări pe carosabil sau zonele cu teren accidentat, pentru a economisi timp și combustibil.

- **Utilizați cu economie sistemul de climatizare**

Utilizarea sistemului de climatizare al autovehiculului în circulația prin oraș poate să mărească consumul de benzină cu 20%. Circulați mai degrabă cu geamurile deschise și păstrați climatizarea pentru conducerea pe autostradă, când deschiderea ferestrelor poate dezechilibra aerodinamic autovehiculul.

- **Utilizați regulatorul automat de viteză (limitatorul de viteză)**

Pe autostradă, limitatorul de viteză permite economisirea de benzină, datorită menținerii unei viteze constante.

- **Verificați periodic pneurile**

Verificați presiunea pneurilor o dată pe lună, la rece, altfel spus atunci când vehiculul nu a circulat mai mult de 2 ore. Pentru a vă asigura că presiunea aerului este adecvată, nu vă raportați la indicațiile scrise chiar pe pneu, pentru că acestea arată presiunea maximă. Este preferabil să consultați manualul producătorului mașinii dumneavoastră. Schimbați între ele pneurile (permutați) la fiecare 10.000 de km și efectuați reglajul geometriei și echilibrarea roților o dată pe an.

- **Asigurați-vă că faceți verificarea mașinii periodic**

Luați întotdeauna măsurile necesare pentru a vă asigura că mașina dumneavoastră este în stare bună pentru a circula. Veți evita astfel reparațiile și cheltuielile neprevăzute și, în plus, veți economisi carburant și veți reduce emisiile de gaz.

De reținut:

- atunci când schimbați pneurile, cereți mecanicului să verifice și frânele și să se asigure că etrierele sunt bine reglate; o reglare defectuoasă a acestora afectează, de fapt, economia de carburant.
- schimbați periodic filtrul și supapa RGC, ținând cont de indicațiile aflate în manualul producătorului și în cartea tehnică a mașinii. Atunci când aceste piese se deteriorează, consumul de carburant crește, la fel și emisiile.
- **Profitați din plin de transmisie**

În cazul în care conduceți o mașină cu transmisie manuală, treceți rapid, dar gradat, la viteze superioare, pentru că motorul va funcționa mai eficient și va consuma mai puțin carburant.

Dacă mașina dumneavoastră nu are transmisie automată, obișnuiți-vă să folosiți treapta de viteză supramultiplicată, care ușurează munca motorului, deci diminuează și uzura acestuia, și care, de asemenea, vă permite să economisiți carburant.

2. Manevre care trebuie evitate sau deprinderi la care trebuie să se renunțe

---

- **Depășirea vitezei legale**

Respectați limitele de viteză afișate și amintiți-vă că un consum optim de carburant se face la o viteză de 60-70 km/h.

Atunci când vă deplasați cu 90 km/h, eficiența energetică a vehiculului scade spectaculos, iar dumneavoastră veți risipi carburant; de asemenea, emisiile de gaz cresc.

- **Conducerea agresivă**

Plecările în trombă și bruscarele frânelor pot mări consumul de carburant cu până la 40%. Accelerați treptat atunci când demarați din nou, după o oprire, când ajungeți pe o autostradă, ieșind de pe o bretea sau când depășiți o altă mașină, pe autostradă. Evitați, de asemenea, să vă opriți prea aproape de celelalte vehicule.

- **Lăsarea motorului în ralanti pentru a-l încălzi**

În zilele noastre, este suficient să porniți motorul vehiculelor timp de 30 de secunde, în ralanti, pentru a face să circule uleiul în motor. În consecință, acest lucru nu contribuie cu nimic la încălzirea motorului și reprezintă o risipă de carburant. Este de preferat să porniți motorul încet, evitând accelerarea bruscă, în primii 5 kilometri parcurși sau până când temperatura motorului crește.

Motoarele care sunt lăsate prea des în ralanti pot să suporte o uzură și un stres mecanic dacă funcționează la o temperatură mai mică decât cea ideală, ceea ce poate determina, periodic, costuri de întreținere ridicate.

În timpul iernii, este necesară încălzirea motorului. Pe vreme rece, atunci când temperatura scade sub -15°C, este de preferat să încălziți motorul cu ajutorul unui încălzitor de motor decât să demarați și să lăsați motorul câteva minute în ralanti. Este suficient să cuplați încălzitorul de motor cu 2 ore înainte de plecare pentru a putea demara fără dificultate, cu atât mai mult cu cât acesta reîncălzește uleiul de motor și lichidul de răcire. Este vorba despre o modalitate simplă de a economisi până la 10% din carburantul consumat pe parcursul iernii.

3. Conduita ecologică la volan

Tehnologia modernă poate favoriza un comportament ecologist din partea conducătorului auto, prima dovadă în acest sens reprezentând-o adaptările din domeniul tehnicii.

La rândul dumneavoastră, trebuie să țineți cont de anumite acțiuni (manevre) care produc modificări de atitudine și de comportament la volan. Iată câteva dintre acestea:

- schimbați într-o treaptă superioară de viteză, imediat ce este posibil, după ce depășiți 2000 de rotații/minut pentru motoarele pe (benzină);
- păstrați o viteză constantă, menținând cea mai mare treaptă de viteză posibilă (treapta superioară de viteză);
- anticipați situațiile în care trebuie să reduceți viteza, pentru a evita frânarea bruscă;
- opriți motorul pentru orice staționare care depășește un minut;
- verificați presiunea pneurilor o dată pe lună. O presiune suficientă economisește combustibil și prelungește viața pneului;
- preferați aerisirea interioară în locul deschiderii geamurilor sau climatizării.
- evitați accesoriile care pot să afecteze aerodinamica vehiculului (portbagajul de pe acoperișul mașinii);
- debarasați-vă de orice greutate inutilă.

Mic îndreptar al conducătorului eco-responsabil

- demarați corect;
- nu încălziți motorul excesiv la demaraj;
- circulați cu o viteză medie, în primii 5 km parcurși;
- circulați corect:
  - » evitați opririle și accelerările bruște;
  - » alegeți-vă viteza;
  - » respectați limitele de viteză.
- puneți-vă următoarele întrebări:
  - » am într-adevăr nevoie de climatizare?
  - » pneurile mele sunt suficient de umflate?
  - » mașina mea este suficient de bine întreținută?
- utilizați corect echipamentul care vă permite să verificați consumul: indicatorul de consum, limitatorul de viteză, sistemul de navigație, info trafic este.

